ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΟΝΟΡΕ ΝΤΕ ΜΠΑΛΖΑΚ

ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΕΙΜΜΕΝΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ωγιατί, Γαστών, προσποιεῖσθε αὐτὸ τὸ ψεύτικοἐνδιαφέρον γιὰ μένα;... Δὲν θὰ ἦταν προτιμώτερο νὰ μοῦ δείχνετε φανερὰ τὸ μῖσος σας, ὅπως ἐκάνατε πρὸ ὀλίγου;... Εἴπατε πὼς δὲν θὰ ξεχάσετε ποτὲ τίποτε... Ἔ, λοιπόν, οὔτε κι'ἐγὼ θὰ ξεχάσω ποτέ!.. Ναί, δὲν θὰ ξεχάσω ποτὲ ὅσα ὑπέφερα ἐξ αἰτίας σας ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ μ' ἐξαναγκάσατε νὰ γίνω σύζυγός σας...

Εἶπα τὰ λόγια αὐτά, χωρὶς νὰ πάρω ἀναπνοή, μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ ἀγανάκτησι. Παραδόξως ὅμως ὁ Γαστὼν δὲν θύμωσε καθόλου. Ἐξακολούθησε νὰ μὲ κυττάζῃ μέσα στὰ μάτια μᾶλλον μὲ γλυκύτητα, ἐνῶ ἕνα ἀμυδρὸ χαμόγελο ζωγραφιζόταν στὸ πρόσωπό του.

Ἔμεινε μερικὲς στιγμὲς στὴ στάσι αὐτή, ἔπειτα ἔκανε μιὰ ἐλαφρὰ ὑπόκλισι καὶ βγῆκε ἔξω...

Ὁ κλονισμὸς ποὺ μοῦ προξένησε τὸ γράμμα τοῦ ντὲ Μερσιὲ μ' ἔκανε νὰ μείνω τρεῖς ἡμέρες στὸ κρεββάτι. Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ Γαστὼν μ' ἐπεσκέπτετο τακτικώτατα στὸ δωμάτιό μου. Ἡ στάσις του τώρα εἶχε μεταβληθεῖ κάπως. Μοῦ φερόταν ἄψογα καὶ μὲ τυπικότητα καὶ σπανίως ἡ κουβέντα του ἐπεκτεινόταν σὲ γενικώτερα ζητήματα. Τὸ πρόσωπό του εἶχε πάρει μιὰ ἀσυνήθιστη σοβαρότητα καὶ μιὰ σκιὰ μελαγχολίας ἁπλωνόταν στὰ μάτια του.

Τὰ λόγια μου, φαίνεται, τοῦ ἔκαναν ἐντύπωσι καὶ ἴσως καὶ νὰ τὸν πείραξαν.

Μὰ τί λὲς κι' ἐσύ, ἀγαπημένη μου Μάρθα, φταίω ἐγώ;

Σὲ φιλῶ. ΚΛΑΡΑ ΝΤΕ ΣΑΤΙΝΥ

* * *

('Ο μαρκήσιος Γαστὼν ντὲ Σατινὺ πρὸς τὸν πρίγκηπα 'Ερρῖκο τοῦ "Ανσελτ).

'Αγαπητέ μου ἀδελφέ,

Σὲ περιμένουμε ἐδῶ ἀπὸ μέρα σὲ μέρα. Ἡ ἀδελφή μου 'Ιουλία, ἡ μνηστή σου, εἶνε ἀνυπόμονη νὰ σὲ ξαναϊδῇ καὶ δὲν βλέπει τὴν ὥρα ποὺ θὰ ξαναγυρίσῃς κοντά της. 'Επίσευσε λοιπὸν τὸν ἐρχομό σου, γιατὶ κι' ἐγὼ ἔχω ἀνάγκη τῆς συντροφιᾶς σου... Εἶμαι πολὺ δυστυχισμένος τὸν τελευταῖο καιρό... Εἶμαι δυστυχισμένος κι' ἐρωτευμένος... Θὰ μ' ἐρωτήσῃς μὲ ποιάν... Ἔ, λοιπόν, εἶμαι τρελλὰ ἐρωτευμένος μὲ τὴ σύζυγό μου, τὴν Κλάρα... Σοῦ διηγήθηκα, ὅταν ἤσουν ἐδῶ, τὴν ἱστορία τοῦ γάμου μου... Παντρεύτηκα μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἔκανα τὴν Κλάρα νὰ μ' ἀγαπήσῃ καὶ νὰ θάψουμε ἔτσι στὴ λήθη τὸ θλιβερὸ ἐκεῖνο ἐπεισόδιο ποὺ μᾶς ἀπομάκρυνε γιὰ λίγον καιρὸ τὸν ἕνα ἀπ' τὸν ἄλλο...

Μά, ἀλλοίμονο, δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνη σὲ μένα καὶ ἡ δυσπιστία της αὐτὴ τὴν ἀπομακρύνει διαρκῶς ἀπ' τὴν ἀγάπη μου... Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ φύγω ἀπ' ἐδῶ, νὰ ταξειδέψω μακρυά, μὰ εἶμαι βέβαιος πὼς ὅ,τι κι' ἂν κάνω, δὲν θὰ μπορέσω νὰ ξεχάσω...

Πῆγα στὸ παρεκκλήσιο τοῦ πύργου καὶ προσευχήθηκα...

Μὰ κι' ἐδῶ ποὺ βρίσκομαι, ὑποφέρω τρομερά. Ἡ Κλάρα κι' ἐγὼ ζοῦμε κάτω ἀπὸ τὴν ἴδια στέγη, σὰν ξένοι. Ἡ σχέσεις μας εἶνε ἐντελῶς τυπικές. Ἐκείνη μάλιστα μ' ἀποφεύγει σὰν νὰ μὲ φοβᾶται... Καὶ ὅμως εἶχα κάποτε τὴν ἰδέα πὼς μ' ἀγαποῦσε ὅπως τὴν ἀγαπῶ κι' ἐγὼ κι' ὅτι τίποτε στὸν κόσμο δὲν θὰ μποροῦσε νὰ μᾶς χωρίσῃ...

Τελευταῖα μάλιστα ἡ σχέσεις μας ὀξύνθηκαν ἀκόμα περισσότερο, ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ λόγια ποὺ εἶχα τὴν ἀπρονοησία νὰ τῆς πῶ ἐπάνω στὸ θυμό μου... Τότε κι' ἐκείνη μοῦ' ἀπάντησε πὼς δὲν θὰ λησμονήσῃ ποτὲ ὅσα ὑπέφερε ἐξ αἰτίας μου.

Ἡ κατάστασις ὅμως αὐτὴ δὲν πρέπει, δὲν μπορεῖ νὰ ἐξακολουθήσῃ. Τί θὰ κάνω, οὔτε κι' ἐγὼ δὲν ξέρω... Πάντως θὰ προσπαθήσω νὰ ἐπιδιώξω μιὰ εἰλικρινῆ συμφιλίωσι μαζύ της.

'Εντωμεταξὺ σὲ περιμένω... Ἔτσι θὰ ἔχω κοντά μου ἕνα ἀγαπητὸ φίλο, στὸν ὁποῖο θὰ μπορῶ ν' ἀνοίγω τὴν καρδιά μου.

Σὲ φιλῶ. ΓΑΣΤΩΝ ΝΤΕ ΣΑΤΙΝΥ

* * *

('Η μαρκησία Κλάρα ντὲ Σατινὺ πρὸς τὴ Μάρθα Ντελμόν).

Παρίσι.

'Αγαπημένη μου Μάρθα,

Ἡ δυστυχία φαίνεται πὼς θὰ μὲ καταδιώκῃ σ' ὅλη μου τὴ ζωή. Ἔπειτα ἀπὸ τόσες συμφορὲς ποὺ μὲ χτύπησαν ἀπὸ κορίτσι ἀκόμα, ἡ ἀπελπισία ἔχει κυριεύσει τώρα τὴν καρδιά μου...

Μολονότι προσπάθησα μὲ κάθε τρόπο νὰ πνίξω τὰ αἰσθήματά μου, θυσιάζοντάς τα σ' ἕνα κακὸ ἐγωϊσμό, ἐν τούτοις καταλαβαίνω ὅτι ἡ ἀγάπη μου γιὰ τὸν Γάστωνα ἔχει ριζώσει στὰ τρίσβαθα τῆς καρδιᾶς μου...

Ναί, σοῦ ὁμολογῶ σήμερα, αὐτὸ ποὺ δὲν σοῦ ὡμολόγησα ποτέ, αὐτὸ ποὺ δὲν ἐτόλμησα νὰ ὁμολογήσω οὔτε στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μου...'Αγαπῶ τὸν Γάστωνα... Τὸν ἀγαπῶ καὶ γι'αὐτὸ εἶμαι τρομερὰ δυστυχισμένη...

Μετανοῶ τώρα πικρὰ γιὰ τὰ λόγια ποὺ τοῦ εἶπα καὶ καταλαβαίνω ὅτι εἶμαι ἔνοχη ἀπέναντί του.

Εἶχε δίκηο νὰ μοῦ μιλήσῃ ὅπως μοῦ μίλησε... 'Απ' τὴν πρώτη σχεδὸν στιγμὴ ποὺ μὲ γνώρισε, ὁ Γαστὼν μοῦ χάρισε τὴν ἀγάπη του κι' ἐγὼ τὸ ξέχασα αὐτό, γιὰ νὰ πιστέψω στὰ λόγια ἑνὸς ἀθλίου... Τιμωρήθηκα βέβαια σκληρὰ γι' αὐτό, μὰ δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχω ἀπ' τὸν σύζυγό μου τὴν ἀξίωσι νὰ τὰ λησμονήσῃ ὅλα ἀμέσως.

Χθές, μὴ μπορῶντας πειὰ νὰ κρατήσω κλειστὴ τὴν ψυχή μου, πῆγα στὸ μεσαιωνικὸ παρεκκλήσιο τοῦ πύργου γιὰ νὰ προσευχηθῶ. Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ προσευχόμουν, μπῆκε μέσα ὁ ἀββᾶς 'Ιούλιος, ὁ σοφὸς ἐφημέριός μας, ὁ ὁποῖος εἶνε ἕνας ἀπ' τοὺς λαμπροτέρους κληρικοὺς ποὺ ἔχω συναντήσει στὴ ζωή μου.

Μόλις μὲ εἶδε μέσ' στὴν ἐκκλησία, προχώρησε πρὸς τὸ μέρος μου καὶ μὲ χαιρέτησε μὲ σεβασμό. Μά, βλέποντας τὰ μάτια μου θολὰ ἀπὸ τὰ δάκρυα ποὺ εἶχα χύσει προσευχομένη, **μοῦ εἶπε:**

— Κλαῖτε, κυρία... Μὰ γιατί;... 'Εγὼ σᾶς νόμιζα πολὺ εὐτυχισμένη... Ὁ σύζυγός σας σᾶς ἀγαπᾶ τόσο...

Ἔννοιωθα ἀπὸ ἡμέρες μιὰ ἀκατανίκητη ἀνάγκη νὰ ἐμπιστευθῶ τὸν πόνο μου σὲ κάποιον ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ μὲ παρηγορήσῃ καὶ νὰ μὲ συμβουλεύσῃ συγχρόνως. Κι' ἡ σκέψις μου εἶχε πάει ἀμέσως στὸν ἐφημέριο τοῦ πύργου, τοῦ ὁποίου τὴν εὐσέβεια καὶ τὴ μόρφωσι ἐκτιμοῦσε τόσο ὁ Γαστών. Νὰ λοιπὸν τώρα ποὺ μοῦ παρουσιαζόταν ἡ εὐκαιρία αὐτή.

Καθὼς τὸν ἄκουσα νὰ μὲ ρωτάῃ γιατὶ ἔκλαιγα, δὲν κρατήθηκα πειὰ καὶ τοῦ ἄνοιξα τὴν καρδιά μου. Τοῦ ἐμπιστεύθηκα ὅλη μου τὴ ζωή. Τοῦ εἶπα γιὰ τὴν ἀτυχία μου στὸν πρῶτο μου γάμο, γιὰ τὴν ἄφιξί μου στὸν πύργο καὶ γιὰ τὴ γνωριμία μου μὲ τὸν Γάστωνα, γιὰ τὴ φυγή μου μὲ τὸν ντὲ Μερσιὲ καὶ γιὰ ὅλα τὰ θλιβερὰ γεγονότα ποὺ ἐπακολούθησαν κατόπιν, μέχρι τῆς τελευταίας σκηνῆς ποὺ εἶχα μὲ τὸν σύζυγό μου. Δὲν τοῦ ἀπέκρυψα καθόλου τὸ μέρος τῆς εὐθύνης μου σ' αὐτὴ τὴν ἱστορία καί, καθὼς τοῦ μιλοῦσα, ξαναγυρίζοντας στὰ περασμένα καὶ κρίνοντάς τα μὲ ψυχραιμία, εἶδα καθαρὰ ὅτι ὁ Γαστὼν εἶχε φερθεῖ πάντα ἄψογα ἀπέναντί μου κι' ὅτι ὁ ἐγωϊσμός μου μὲ εἶχε ἐμποδίσει νὰ τὸ ἰδῶ αὐτό. Ἔβλεπα πόσο ἄδικο εἶχα ἀπέναντί του κι' ἀναρωτιόμουν μὲ ἀγωνία μήπως ἦταν πειὰ ἀργὰ γιὰ νὰ ἐπέλθῃ μιὰ εἰλικρινὴς συνεννόησις μεταξύ μας. 'Αλήθεια, μ' ἀγαποῦσε τάχα ἀκόμα ὁ Γαστών;

Ὁ ἀββᾶς, ὅταν ἄκουσε τὴν ἱστορία μου, ἔμεινε μερικὲς στιγμὲς σιωπηλὸς καὶ σκεπτικός. Κατόπιν μοῦ πῆρε στοργικὰ τὸ χέρι καὶ μοῦ εἶπε:

— 'Ακοῦστε, κυρία μου... 'Αδικεῖτε τὸν ἑαυτό σας ὅταν τὸν κατηγορεῖτε μὲ τόση δριμύτητα... Εἶστε μιὰ δειλὴ καρδιά, φοβισμένη ἀπὸ τὴ ζωή, ἡ ὁποία σᾶς βασάνισε πολύ, κι' αὐτὸ σᾶς κάνει νὰ εἶσθε δύσπιστη. Ὁ ἐγωϊσμός σας δὲν εἶνε τόσος ὅσο τὸν φαντάζεστε, ἀλλὰ φτάνει μιὰ μικρὴ παρεξήγησις γιὰ νὰ χωρίσῃ γιὰ πάντα καὶ τὰ πιὸ ἀγαπημένα πλάσματα. Μοῦ φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν εἶνε ἀκόμη ἀργὰ γιὰ νὰ ἐπιδιώξετε μιὰ εἰλικρινῆ συμφιλίωσι, τὴν ὁποία, ἐλπίζω, ὅτι κι' ὁ κ. μαρκήσιος θὰ δεχθῇ μὲ χαρά... 'Αφῆστε τὴν ψυχή σας νὰ τοῦ μιλήσῃ, πνίχτε καὶ τὸ ἐλάχιστο ἴχνος τοῦ ἐγωϊσμοῦ σας καὶ θὰ δῆτε πὼς ἔχω δίκηο...

Ὅταν, ἔπειτ' ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα, βγῆκα ἔξω ἀπ' τὴν ἐκκλησία, μὲ τὴν καρδιά μου ἀνακουφισμένη κάπως, τὸ δειλινὸ τοῦ φθινοπώρου εἶχε ἁπλωθεῖ πειὰ συννεφιασμένο καὶ βαρύ. Χοντρὲς σταγόνες βροχῆς εἶχαν ἀρχίσει νὰ πέφτουν ἀραιὲς καὶ θύελλα προμηνύόταν. 'Αναγκάστηκα νὰ ἐπιταχύνω τὸ βῆμα μου, γιατὶ ἡ ἀπόστασις ἀπ' τὸ παρεκκλήσιο ὣς τὸν πύργο ἦταν ἀρκετή.

Οἱ φόβοι μου δὲν ἄργησαν νὰ ἐπαληθεύσουν. Δυνατὴ βροχὴ ξέσπασε σὲ λίγο καὶ γιὰ νὰ μὴ βραχῶ, ἀναγκάστηκα νὰ καταφύγω κάτω ἀπὸ ἕνα πυκνὸ σύδεντρο. Τὸ σκοτάδι εἶχε ἁπλωθεῖ πειὰ καὶ δὲν φαινόταν κανεὶς ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες τοῦ πύργου γιὰ νὰ τὸν στείλω νὰ μοῦ φέρῃ ἕνα ἀμάξι.

Ἔξαφνα ἔννοιωσα τὸ αἷμα μου νὰ παγώνῃ μέσα στὶς φλέβες μου. Εἶδα μιὰ σκιὰ νὰ γλυστράῃ φευγαλέα μέσα ἀπ' τὰ δέντρα καὶ νὰ μὲ πλησιάζῃ. Εἶχα παραλύσει πειὰ ἀπ' τὸν φόβο μου, ὅταν ἄκουσα μιὰ σαρκαστικὴ φωνὴ νὰ μοῦ λέῃ:

— Καλησπέρα σας, κυρία... Δὲν μὲ περμένατε βέβαια;

Ἔβγαλα μιὰ κραυγή, γιατὶ παρ' ὅλη τὴν ταραχή μου, ἀναγνώρισα τὴ φωνὴ τοῦ ντὲ Μερσιέ.

— Σᾶς φοβίζει ἡ παρουσία μου; μὲ ρώτησε μὲ τὸν ἴδιο σαρκαστικὸ τόνο καὶ συγχρόνως μ' ἔσφιξε δυνατὰ ἀπ' τὸ μπράτσο.

('Ακολουθεῖ)